Spirit of Bosnia / Duh Bosne
An International, Interdisciplinary, Bilingual, Online Journal
Međunarodni, interdisciplinarni, dvojezični, online časopis

Osvrt na događaj preživjelog Fahrudina Muminovića

Keith Doubt

Teško je razumjeti počinioce genocida u Srebrenici. Šta su oni radili?Zašto su to radili? O čemu su razmišljali? Kako su mogli uraditi to što su uradili? Emir Suljagić, u Srebrenici prepričava svjedočenje jednog zločinca dato Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju nakon masakra blizu Srebrenice u julu 1995.

> Iz te hrpe, te gomile mrtvih tijela koja više nisu ličila na ljudska tijela, pojavilo se ljudsko biće.
> Rekao sam ljudsko biće, ali to je zapravo bio petogodišnji ili šestogodišnji dječak. Bilo je nevjerovatno. Nevjerovatno. Ljudsko biće je izašlo i počelo je hodati prema putu na kojem su stajali naoružani muškarci, radeći svoj posao… I onda, odjednom, svi su spustili svoje oružje i samo su ostali ukočeni. A samo je dijete stajalo pred njima. I ovo dijete je bilo prekriveno tkivima i iznutricom drugih ljudi. I ovo dijete se pojavilo iz hrpe ubijenih ljudi, dozivajući: "Babo"……tako oni kažu otac. Dječak je rekao: "Babo, gdje si?"

Svjedočenje ovog počinioca, možda kao nijedno drugo svjedočenje, otkriva lice genocida: njegovo prazno, bezdušno lice. Kad su počinioci vidjeli dječaka, vidjeli su ljudsko biće i spustili su svoje oružje. Prestali su raditi svoj grozan posao, jer su u tom trenutku shvatili koliko je, ustvari, bio grozan.

Moramo se zapitati:Šta se desilo sa dječakom koji je tražio svoga oca? Je li bio ubijen? Jesu li ga počinioci poštedjeli? Nihilizam genocida nas tjera da pretpostavimo da je dječak bio ubijen zajedno sa svojim ocem i drugima. Mržnja u genocidu je potpuna. Njegova negativnost nas tjera da mislimo na najgore i mami nas u crnu rupu monstruoznosti.

Zapravo, život ovog dječaka je bio pošteđen. Jedan od počinilaca, srpski vojnik, poveo je dječaka, po imenu Fahrudin Muminović, u Zvornik, daleko od stratišta. Rekao je svom komandantu, koji je naredio da se Fahrudin Muminović pogubi, da će se on lično pobrinuti za to. Zatim je ovaj srpski vojnik odveo ranjenog sedmogodišnjeg dječaka u Zvornik na liječenje. Kad su medicinske sestre iz bolnice saznale da je ovaj dječak Bošnjak, pokušale su ga ubiti. Međutim, doktori su ga spasili i premjestili u drugo odjeljenje. Na kraju je Fahrudin Muminović premješten u bolnicu u Tuzli gdje ga je

pronašao njegov amidža. Kao mladić, Fahrudin Muminović je svjedočio u Hagu kao zaštićeni svjedok protiv Ratka Mladića. Tamo je vidio čovjeka koji ga je spasio i njih dvoje su se tada upoznali. Plakali su kad su se vidjeli. Nakon nekoliko godina Fahrudin Muminović više nije želio biti zaštićeni svjedok i odlučio je da otkrije svoj identitet.

Srbin koji je spasio život Fahrudina Muminovića je postupio kao ljudsko biće. Kako drugi Srbi gledaju na ovaj njegov čin? Da li oni poštuju moralni karakter ovog čovjeka? Da li mu odaju počast? Čovjek koji je izabrao da spasi Fahrudina Muminovića je sada zaštićeni svjedok da bi zaštitio sebe i svoju porodicu. Mnogi Srbi njegov čin ljudske dobrote smatraju izdajom srpske nacije.

Ovaj događaj se može uporediti sa činom Antona Schmida, austrijskog regruta koji je spasio tri stotine Jevreja u Vilniusu tokom drugog svjetskog rata. Nacisti su to saznali, uhvatili ga, osudili na smrt i ubili ga. Prije nego što je bio pogubljen, Schmid je napisao svojoj porodici:" Samo sam postupio kao ljudsko biće i nisam htio nikoga povrijediti." Dok neki Nijemci iz Njemačke i Austrije Schmida smatraju izdajnikom, danas mu Jevreji odaju počast za njegov humani čin. On je također poštovan i od strane Nijemaca. Ulica u Beču je dobila ime po njemu. Njemačka kasarna je nazvana po njemu. Rudolf Scharping, njemački ministar odbrane je izjavio:"Ne možemo birati prošlost, ali možemo birati da izvučemo pouke iz prošlosti." Njemačka je izabrala da uzme za primjer iz svoje prošlosti, Antona Schmida, pedeset godina nakon drugog svjetskog rata.

Zamislite Srbe da odaju počast čovjeku koji je spasio Fahrudina Muminovića. Zamislite da srpski vojnici preimenuju kasarnu Topčidar po njemu. Zamislite da predsjednik Srbije predsjedava takvom ceremonijom, bilo to danas ili nakon pedeset godina. Da li bi ova djela pokrenula pomirenje nepomirljivog čina genocida.

U aprilu 1992. Godine, Radomir Konstantinović je Beogradskom krugu pročitao slijedeće. Osamnaestog maja 1997 godine je isto ponovo pročitao Krugu 99 u Sarajevu.

> Totalitarizam čini ljude slepim za čudovišnost, i to je ono najstrašnije: u totalitarizmu je strašno to što sve manje ima strašnog. Nepostojanje strašnog, nepojmljivost čudovišnog, nevidljivost čudovišta, ta fantomizacija čudovišta – da li je to znak da smo utonuli u čudovišnost; ako ne vidim čudovište, nije li to zato što sam i sam postao čudovište?
>
> Da bismo vidjeli čudovište, moramo vidjeti šta je suprotno čudovištu. Da ne bismo postali čudovište, moramo se fokusirati na ne-čudovište. Moramo vidjeti ljudsko biće. Tako bismo mogli jasnije vidjeti karakter čudovišta, monstruoznost i strahotu čudovišta. Negativnost ne može svjedočiti negativnosti. Ono što je suprotno negativnosti svjedoči negativnosti. Mržnja ne može svjedočiti mržnji. Ono što je suprotno mržnji svjedoči mržnji. Konstantinović je nastavio:"Osnovna težnja svakog totalitarizma, kao demijurga čudovišnosti, jeste ova težnja ka sopstvenoj nevidljivosti: težnja da nas potpuno osvoji, da postane naše ja".

Srbin koji je spasio Fahrudina Muminovića i Anton Schmid koji je spasio tri stotine Jevreja su primjer nečudovišnosti. Vidimo ljudsko biće. Naš ego se povezuje sa ljudskim bićem. To zahtijeva od nas da vidimo potpunu strahotu čudovišta i da izađemo iz totalitarne čudovišnosti.

Literatura

Konstantinović, Radomir. 1997. “To Live with a Monster.” Pp. 3-4 in Krug 99 (Circle 99), no. 7-8, April – June. Sarajevo.
Nasić, Nedim. 2018. “Nakon što je preživio strijeljanje, Fahrudina su htjeli ubiti u bolnici.” Pp. 8-11 in Stav, December 20.
Suljagić, Emir. 2017. Srebrenica MCMXCV. Zenica: Vrijeme.
Wight, Emily. 2020. ‘“What Happened 25 Years Ago Still Haunts Me”: Surviving Genocide in Sreberenica.’ July 20. Retrieved at www.islamic-relief.org.uk/rememberingsrebrenica.
Wikipedia contributors. (2020, August 16). Anton Schmid. In Wikipedia, The Free Encyclopedia. Retrieved 16:18, October 14, 2020, from https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Anton_Schmid&oldid=973334135

GENOCID NAD BOŠNJACIMA, SREBRENICA 1995-2020:
Uzroci, razmjere i posljedice

The preceding text is copyright of the author and/or translator and is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.